

EDUCATIA POPORULUI IN ALTE ȚĂRI

A D A U S

Educatia poporului în Finlanda (III)¹⁾

VI. CERCURI DE STUDIU— Mișcarea cercurilor de studiu în mijlocul poporului acestei țări a început în anii 1898/99, când s'au înființat asociațiile școlărești. Această mișcare, în care o formă de instrucție potrivită pentru copii s'a adaptat pentru adulți, a încetat după câțiva ani. După aceea, au ajuns din ce în ce mai populare mișcările cercurilor de studiu, studiile cu examinare în 1902 Raittiuden Ystävät » (Prietenii cumpătării) au organizat cursuri trei grade (primar, de continuare și superior) în studiul chestiei temperanței. Pentru cursul primar existau dinainte câteva manuale. În 1907 Societatea pentru înaintarea educației poporului a organizat cursuri trei grade, cu diferite materii (cam vreo 40) « Kotikasvatustyö » (Asociația pentru educația acasă), înființată în același an, a făcut din organizarea cursurilor de acest fel, una din cele mai însemnate forme ale activității.

Cursurile se deosebeau cutoate acestea de celelalte tocmai mai înainte, pentru că erau numai de un grad și aveau decât un singur manual, anume pregătit în acest scop. În alte părți s'au pus la cale cursuri asemănătoare. Elevii puteau să lucreze cum voiau sau citind singuri acasă, sau studiind în grupe. Rostul organizațiilor era mărginit la început, la publicarea programelor de studiu, organizarea de examinări orale sau scrise și la decernarea certificatelor. S'au dat instrucții generale pentru organizarea practică a studiului, și învățătura în grup, care a ajuns echivalentă cu cercurile de studii, s'a întins tot mai mult.

În 1920 s'a acordat o subvenție de stat mișcării cercurilor de studiu, de la care datează a lor forme mai bine organizate și în același timp și-a lărgit scopurile. « Työväen Sivistysliitto » (Asociația pentru educația lucrătorilor), înființată în 1919, și-a însușit mișcarea cercurilor de studiu, parte integrantă din activitate. Alte organizații culturale de limbă suedeză, s'au alipit în 1922 la « Valistusjärjestöjen opintotoimikunta » (Comitetul de studii al organizațiilor de educație), care a ajuns astfel, organizația centrală a acestei activități. Un serviciu asemănător pentru cercurile de limbă suedeză, a luat naștere prin « Svenska Folkskolans Vänner (Prietenii școlilor elementare suedeze). Aceste cercuri de studiu și-au căutat modelele peste hotare, în deosebi în Suedia. Cercurile de studiu ale Asociației pentru educația lucrătorilor și ale grupului de limbă suedeză au urmat mai cu seamă această metodă, pe când felul de lucru al Comitetului de studii al organizațiilor de educație, cutoate în mare parte rezervat pe același plan, prevedea măsuri care erau caracteristice mișcării mai vechi a studiului acasă, cum era trecerea de examene primăvara.

O formă caracteristică a activității Comitetului de studii al organizațiilor de educație, este așa numita « Subiectul unitar de studiu », ceea ce înseamnă subiect ales și urmărit anual de Comitet, pentru care Societatea publică de obicei o carte specială. Acest subiect unitar nu este obligatoriu,

și cam o jumătate din cercuri primesc, pe când cealaltă jumătate ia alte subiecte.

Cercurile de studiu, lucrează în deobște potrivit reguli acceptate. Se depun mari eforturi pentru ca activitatea cercurilor de studiu să fie continuă de la un an și se prețuiește foarte mult lucrul independent al elevilor. Sunt mai multe categorii de cercuri, după subiectul studiat și după treapta de progres a elevilor, pe lângă dobândirea de cu-

Casa de artist la Toriseva

noștințe actuale de carte, ținta cercurilor de studiu este să încurajeze educația prin sine însuși a membrilor și să-i atragă în activitatea de asociație spre căile și metodele vieții corporative.

Subiectele urmărite în deosebi de cercuri sunt:

1. (În grupurile Comitetului de studii al organizației de educație). Viața în Finlanda (pământ, popor, economie politică, viață socială, educație), educația prin sine însuși, agricultură și economie socială.

2. (În grupul Asociației pentru educația lucrătorilor), chestiuni sociale, literatură.

3. (În grupul suedez), literatură.

Nu există statistici exacte de numărul cercurilor de studiu. Grupele care primesc o subvenție de la Stat au tirajul mijlociu în adunări cu prezență mijocie de 18 un venit

¹⁾ Vezi « Boabede Grâu », an III, N-rela și 5.

local mijlociude 456 de mărci- Subvenție Stat pentru
727 de cercuri în 1927 fost în mijlociu de mărci.

VII. *Dramă, muzică și festivaluri.* Caracteristic pentru viața
culturală a țării este interesul pe care îl deosebită.
Nu e aproape asociație culturală sau organizație profesională

Reni primăvara la Kuolajarvi

care sa puie la cale o petrecere de seară fără să nu prevadă
și o piesă de teatru, chiar și dacă este numai într'un act. Nu-
mărul teatrelor de amatori, cel mai mult în provincie, e
socotit cam la 2.000; fiecare din ele dă în fiecare an câteva
reprezentări. În orasele și în districtele și un auditor
destul de mare, interesul acesta e intensificat și angajează
un regisor și actorii primesc plăți pentru fiecare reprezentație
sau sunt plătiți cu un salariu regulat. Această plătere a pro-
fesionistului și amatorului este una din faptele care
bătătoare la ochi din miscarea dramatică a Finlandei. Aproape
toate teatrele obișnuite ale țării cam 60 la număr au izvorit
din asemenea începuturi de amatori. Doua organizații naționale,
Näyttämöiden Liitto (asociație de teatru) și Työväen Näyttämöiden Liitto * (asociație de teatru a muncitorilor) sau al-
cătuit ca să ajute această dezvoltare prin organizarea unor
cursuri regulate pentru regisori și actori, prin procurarea de
repertorii po tri vite și prin publicarea de ziare.

Un alt fapt vrednic de luat seamă activitatea culturală
voluntară din Finlanda, este viul interes față de muzică;
coruri, bărbătești, femeiești mixte se găsesc în număr mare
și ajung adesea la un nivel înalte de execuție. Sforturile
sunt sprijinite călduros de Uniunea corurilor din Finlanda
și de Uniunea muzicală a lucrătorilor. Există 400 asemenea
coruri cu 13.000 de membri, neafiliați nici unei organizații.
Uniunea pune la cale cursuri anuale pentru începători și lu-
crează energie pentru îmbunătățirea cântecului corurilor. Această
activitate asemănătoare împlinesc și Uniunea lucrătorilor, care
publică și ea o revistă săptămânală Melodia Muncii. Aceste
Uniuni privesc populația de limbă finlandeză și de o parte
muzicii de populația care vorbește limba suedeză și de o parte
de vite.

Muzica instrumentală nu e uitată și interesele ei sunt ur-
mărite de un comitet special, care și împarte activitatea între
orchestrele de alături și orchestrele de amatori. Popularitatea
celor dintâu se datorește muzicii instrumentale din era mili-
tară ruso-fineză. După eliberare s'au introdus instrumente
de suflat de lemn, mai cu seamă clarinete. S'a calculat că
există astăzi cam 150 de astfel de orchestre.

Prin orchestre de amatori se înțeleg miciorche-
stre simfonice, cu violonceluri și instrumente de suflat,
de lemn, de aia mă și de lovire. Șaptesprezece or-
chestre de acest fel sunt afiliate Uniunii muzi-
cale a lucrătorilor, pe când alte 60 sunt neafiliate
de ea.

Mare însemnătate se dă în Finlanda festivaluri-
rilor populare, care sunt un prilej de împo-
spătare spirituală a multimei și inițiere
marile chestiuni naționale. Ele ajută unitatea na-
țională, pentru că toate clasele iau parte la or-
ganizare și fiecare cetățean îmbărbătat să-și
exercite și să-și dezvolte propriile puteri de în-
suflețire.

Societatea pentru înaintarea educației poporu-
lui a luat inițiativa punerii la cale de festivaluri
corale și muzicale, pentru care a făcut apela
întreaga țară și toate clasele sociale și a dat
prilej la executarea de compoziții muzicale
știnașe. Până la 1888 s'au dat vreo 20 aseme-
nea festivaluri în diferite părți ale Finlandei;
într'un rând corul și, executanții au trecut de

4000, pe când auditorul număra vreo 25.000. Până la
1920 o activitate la fel a desfășurat societatea muzicală a
lucrătorilor, care a organizat treisemenea festivaluri. Popu-
lația de limbă suedeză a pus la cale festivaluri în propria ei
limbă. Pe lângă aceste adunări pot fi de găsit și
numeroase întruniri locale întocmite de asociații culturale din
diferite localități, care au în programele lor piese de teatru
și jocuri populare.

VIII. *Activitatea societăților culturale* Prin lipsa legă-
turi interioare potrivite, cutoate că ele au fost îmbunătățite
în anul din urmă, țara nu oferă un câmp prielnic pentru acti-
vitatea asociaționistă. Adunarea la un loc pentru un scop
comun presupune o anumită măsură de jertfă. În ciuda tuturor
greutăților, activitatea asociațiilor în domeniul educației poporu-
lui a crescut în însemnătate în Finlanda. Cea mai veche orga-
nizație de acest fel e « Kansavalistusseura » (Societatea pentru
înaintarea educației poporului), care a fost înființată în 1874
și a înmănușiat membri în toată țara, cari au întocmit
secții ale Societății în diferite părți; această activitate a încet-
tat însă astăzi. Societatea a avut o sarcină multilaterală în
înaintarea educației poporului. Ea a urmărit să pună la înde-
mână literatură de natură culturală populară și profesională,
mai cu seamă literatură informativă pregătind drumul unei
însemnate activități publicistice profesionale. Când cantita-
tea de literatură a crescut Societatea s'a merit deșteptării
interesului pentru citit, prin înființarea de biblioteci și pregătirea
de bibliotecari, până când cel din urmă această sarcină
și-a luat-ostatul asupra lui. Societatea a luat parte și la acti-
vitatea conferențiară, cumpărând și dând împrumut aparate
de proiecție și diapozitive. Ea sprijină și cântecul și

muzica instrumentală, prin organizare de festivaluri muzicale. Acțiunea aceasta a fost de mare folos pentru îndemnarea altor organizații să întreprindă lucrări asemănătoare.

Societatea lucrează astăzi ca un fel de academie culturală populară și are un oficiu de experți de douăsprezece persoane și câteva secretare. Publică trei periodice și are o mișcare activă asupra activității de educație a poporului întreprinse de alte organizații cu un număr mai bogat de membri. Prin școala ei prin corespondență, înființată în 1920, societatea a pregătit calea, potrivit împrejurărilor finlandeze, către o activitate rodnică de răspândire a cunoștințelor de tot felul.

Uniunea tineretului Finlandei, Uniunea Societăților de tineri (Nuorisoseurat) înființată în 1895, lucrează în populația rurală. Programul este în întregul popular și năzuiește să îndemne la exercitarea propriilor puteri și să deștepte idealismul în tineret. Lozincă este « Idealul este pentru tinerime ». Se încurajază foarte mult activitatea de sine stătătoare. Toate amururile lucrează după un program hotărât în fiecare an de comitet. La adunările generale se tin cuvântări și conferințe, se pun la cale discuții și organizarea corurilor și concerte instrumentale, iar seara joc de piese de teatru, pentru care Finlanda întregă arată un viu interes. Societățile de tineri aparținând Uniunii au 785 de case de întrunire și au fost de mare însemnătate în ridicarea educativă, economică și politică a populațiilor rurale agricole din ultima generație. Asociația de educația lucrătorilor înființată în 1919, cuprinzând cele mai însemnate din organizațiile muncitorești politice cât și economice, a luat în programul ei răspândirea educației sociale în pâtura muncitorească și îndestularea buintelor spirituale ale acestora. Activitatea Uniunii în scurtul timp de când exista a fost rodnică în rezultate.

Toate organizațiile culturale amintite până aici lucrează numai în populația de limbă finlandeză a țării. Pentru minoritatea de limbă suedeză îndeplinesc un program asemănător organizațiilor de limbă suedeză, cum este « Prietenii școlilor populare suedeze », « Uniunea societăților de tineri » din Finlanda suedeză. Mai există și alte câteva organizații și comitete mici.

Organizațiile culturale au înființat în ultimii ani un comitet comun pentru activitatea cercurilor de studiu. Guvernul cooperează de asemenea cu organizațiile culturale, punând direcția bibliotecilor populare ca și activitatea conferințelor și a cercurilor de studii, subvenționate de stat, în mâinile oficiului de delegați alesi de aceste organizații. În 1929, odată cu extensiunea care s'a propus, a Universității din Helsinki, aceste organizații au să exercite înrăurire călăuzitoare. Astfel însemnătatea societăților culturale în educația voluntară a poporului este foarte mare.

IX. Istorie locală. Cercetări în legătură cu istoria diferitelor regiuni din Finlanda au fost puse la cale la începutul secolului al XVIII-lea. Iacob Fagot e cunoscut în istoria finlandeză ca pionierul acestei mișcări. Universitatea din Turku a fost atunci îndeosebi interesată în cercetările locale. Cea mai de seamă și mai reprezentativă figură în cercetările cele mai vechi a fost tatăl istoriei finlandeze Henrik Gabriel Port-

han. Perioada înfloritoare a cercetărilor s'a întins cam de la 1730 la sfârșitul secolului.

În timpurile noastre Comitetul central pentru studiul diferitelor regiuni ale Finlandei, înființat în 1909, are un loc hotărât în această mișcare. El e alcătuit din asociațiile științifice ale Capitalei, din societățile de cercetări ale districtelor, al căror centru este Helsinki, și din diferitele asociații ale studenților universitari. Conducerea lucrărilor curente și a consultărilor preliminare este încredințată unui comitet de 7 persoane, care își alege funcționarii dintre propriii ei membri.

Cea mai însemnată sarcină a Oficiului central e să urmărească propășirea lucrării în diferitele regiuni și să strângă rapoartele anuale ale diferitelor organizații. El transmite cercetările oamenilor de știință publicându-le în localitate, pune la cale de obicei adunări regionale publice în fiecare an, fie în Capitală, fie în provincie, cu scopul să împărtășească multumii iucrarea adusă la îndeplinire și să discute diferitele chestiuni în legătură cu districtele avute în vedere. Comitetul central sprijină financiar publicarea de periodice pentru activitatea de cercetări, cum este: Kotiseutu, Tinuturile noastre (în limba finlandeză) și Hem och Hembygd (în limba suedeză). Comitetul are o subvenție anuală de la guvern de 15.000 mărci.

Există vreo 35 de societăți care lucrează în înțelegere cu comitetul central. Dintre acestea 12 sunt regiuni rurale sau societăți de muzee, altele sunt sau societăți științifice sau asociații studențești, în Capitală. Fiecare societate lucrează în general după un program determinat.

Cea mai veche societate de acest fel se găsește în parohia Lohja din Uusimaa. A fost înființată în 1894 de inițiatorul mișcării de astăzi în cercetarea regională, Dr. Robert Boldt,

Casa de adăpost a turiștilor din Ivalo

care a murit în 1923. Cele mai multe din societăți au fost înființate și călăuzite în activitate sub supravegherea lui.

Societățile de tineri pentru cercetarea ținuturilor de naștere din Sud-Vest, de la Häme din Forssaș și din cele mai active și are cel mai mare număr de membri. În afară de Comitetul central, mai sunt diferite organizații de societăți de ti-

neri, care lucrează în Finlanda în aceeași direcție. Unele tineri, ca Satakunta și Bothnia, mijloc, societățile tineri au comitete de așa numite Cercetări speciale de istorie locală și unele din ele au ajuns să facă destul de însemnate colecții de documente. La sfârșitul lui 1927 societățile tineri din Finlanda alcătuiseră 146 de astfel de comitete cu 509 membri și cu număr de documente mai mare de 8000.

X. *Învățământul antialcoolic în Educația poporului.* Potrivit regulamentelor în vigoare, învățământul antialcoolic este obligatoriu, atât în școlile publice primare, secundare, în și școlile superioare ale țării.

Mai multe organizații de temperanță din toată țara, care în 1927 numărau 1461 de asociații locale, și-au luat asupra-tele continuarea și întregirea acestui învățământ.

Din inițiativa lui au ținut 15.307 conferințe au tratat de obicei despre istoricul mișcării antialcoolice ca despre latura religioasă, morală, sanitară și socială a problemei. Organizațiile de temperanță au înființat cercuri de studii, în care doctrina abstenenței era, dacă nu singurul, unul din cele mai însemnate subiecte de cercetare. De asemenea, s'au făcut cursuri de temperanță atât în Helsinki cât și în țară, aceasta în fiecarean, de o durată de o săptămână sau doua, care s'au ocupat cu opera de propagandă antialcoolică.

În afară de organizațiile de cumpătare proprii zise, au luat parte la învățământul antialcoolic mai multe societăți de tineret, cum a fost Uniunea tineretului din Finlanda. Deopotrivă, diferite asociații creștine deosebi Y.M.C.A., care, în activitatea ei organizată de cumpătare, pregătește regulat conferințe, exerciții de grup și pune la cale cursuri, apoi Asociația de educație acasă care are în solda ei un mare număr de conferențieri ambulanti. Asociația de Educația muncitorilor cu altă asociație de lucrători, care, în propriile grupe și cu menținerea disciplinei frățești, urmăresc să aducă la îndeplinire idealurile abstenenței.

În afară de învățământul oral, organizațiile de temperanță fac și propagandă în scris în folosul cauzei. Cel mai însemnată reviste pentru propășirea temperanței sunt: « Sămănătorul », care apare de două ori pe lună și e un organ al Prietenilor temperanței; « Steaua miazănoapte » organul Asociației temperanței a studenților din Finlanda, care apare de nouă ori pe an; « Poporul cumpătat », organul membrilor abstenenți ai partidului social-democrat și două reviste de abstenență pentru copii. « Noutățile prohibiției », o foaie săptămânală, e organul special al Uniunii prohibiționiste care face propagandă anume pentru prohibiție și răspândește cunoștințe generale despre temperanță.

De asemenea, școlile populare superioare, așezăminte muncitorești și alte așezăminte similare un rost foarte însemnat

în educația poporului. De oarece programul lor este destul de înaintat, ele au fost în stare să dea îndeosebi multă luare aminte în învățământ față de cauza abstenenței decât alte așezăminte de educație. Pe lângă aceasta ele au adoptat toate metodele întrebunțate în activitatea voluntară de educație. Printre aceste așezăminte se găsesc Institutul tineretului dela Paukkula, lângă orasul Nikkele, Academia muncitorilor lângă Helsinki și Școala populară superioară din același oraș, în care învățământul antialcoolic ia un loc deosebit de însemnat, încât ele compensează într-o oarecare măsură lipsa unui institut special de temperanță.

XI. *Activitatea de educație a poporului la Universitate.* Universitatea din Helsinki a organizat încă din 1907 cursuri de continuare pentru școlile elementare de învățământ, ca și cursuri academice așa zise de vacanță începând din 1894, care sunt deschise celor cari nu sunt membri ai universității. Până în prezent Universitatea n'a fost prea activă în lucrarea de educație a poporului. Cu toate acestea, cu începere dela 1928 comitetul numit în acest scop a dus la capăt un plan pentru creșterea activității universitare pe acest domeniu pe baza cu totul nouă, și Parlamentul a acordat o subvenție de 365 mârți finlandeze pe 1929 pentru a aduce la îndeplinire. Astfel Universitatea a luat în Finlanda un loc de frunte în mișcarea pentru educația poporului. Sistemul de lucru plănuit întemeiază pe o extensiune a cursurilor de continuare pentru școlile publice elementare de învățământ pe cursuri de vacanță academice. Punctele de competență sunt: cursuri în forma de conferințe publice care se fac odată pe săptămână în sala cea mare a Universității, cu discuții chestii alese; cursuri de 10 zile odată pe an, în diferite părți pentru ziarari și lucrători și școlile populare superioare și în așezăminte muncitorești, pentru oameni interesați în economia agricolă domestică. La cererea organizațiilor rurale de educație conferințele pot fi extinse în provincie, în forma unor cursuri de o săptămână, conferințe de două ori mai lungi decât cele obișnuite.

Cea mai însemnată formă a activității o reprezintă însă clasele de călăuzire, adică o serie continuă de conferințe cu discuții și exerciții. Ele se țin în 36 de săptămâni ale anului, cu două ore săptămânal. La acestea trebuie să se mai adauge lucrări de laborator, exerciții literare și trecerea de examene. Acest fel de activitate se organizează deosebi în orășelele universitare. Pentru conducerea lui urmează să alcătuiască un birou al educației poporului pe lângă universitate, ai cărui membri să fie desemnați de Senatul universitar, de anumite organizații universitare.

Z. KASTREN

Din „Handbook“ etc. din englezește de Emanoil Bucuța

INSTITUTUL SOCIAL ROMAN

POLITICA CULTURII (N. Iorga, G. Brătianu, Dragoș Protopopescu, N. Bagdasar, M. Sanielevici, AL. Claudiu, P. Panaitescu, Traian Brăileanu, D. I. Suchianu, G. Antonescu, M. Ralea, F. Ștefănescu-Goangă, C. Kirișescu, C. Rădulescu-Motru, G. Ionescu-Sisești, V. Vâlcovici, Paul Negulescu, V. N. Madgearu, P. Andrei, Mircea Djuvard, Petrovici, E. Racoviță, Emanoil Bucuța, I. Simionescu, Ion Marin Sadoveanu, G. Breazul, Tudor Vianu, Eugen Filotti, Fr. Millier, D. Gusti) 558 pag. . . . . . Lei 400

TRANSILVANIA BANATUL, CRIȘANA, MARAMUREȘUL 1918—1928

O monografie puternică pământurilor românești alipite pînă hotărârea Adunării dela Alba-Iulia, cu prilejul împlinirii 200 ani dela acest fapt. Scrisă de cei mai buni cunoscători ai problemelor și îmbrățișând toate domeniile, istoric, cosmologie, economie, etnografic social, administrativ, cultural, 1582 de pagini în trei mari volume, cu nenumărate planșe în afară de text, diagrame, hărți, ilustrații și produceri colorate.

Prețul celor trei volume 2000 lei la administrația «Boabelor Grâu»

Din cuprinsul numerelor viitoare: Biblioteca centrală din Blaj; Biblioteca Universității din Cernăuți; Biblioteca I. I. C. Brătianu; Battyanaeu din Alba Iulia; Colegiul național Sfântu Sava; Liceul Andrei Șaguna din Brașov; Școlile din Blaj; Tipografia Blaj; Așezămintele muncitorești; Societatea românească de geografie; Societatea femeilor ortodoxe; S. K. V. (Societatea carpatină ardeleană); Liga Navală; Monitorul Oficial; Muzeul biată sericească; Muzeul Kalinderu; Muzeul săsesal Țării Bărsăni; Muzeul Țării Cernăuți; Muzeul Municipal al Chișinăului; Muzeul săcuiesc din Sfântu Gheorghe; Coloana Traiană; Teatrul Național din Iași; Castelul Peleş; Castelul Mogoșoaia; Conacul Ciocănești; Cetățile țărănești săsești; Mitropolia din București; Catedrala metropolitană Sibiu; Palatul metropolitan din Cernăuți; Biserica românească din Sofia; Arhiva fonogramică; Turnu-Severin; Delta; Valea Prahovei; Dunărea; Pietra Craiului; Mangalia; Jân din Basarabia; Bucureștiul vechiu; Copacul românesc; Parcuri și rezervații naturale.

